

ת"פ 25371/06/21 - מדינת ישראל נגד מ.כ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 25371-06-21 מדינת ישראל נ' כהן

לפני **כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר**
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רוני צרפתי תביעות ירושלים

נגד
הנאשם מ.כ
ע"י ב"כ עו"ד טליה יהודה
מטעם הסניגוריה הציבורית

החלטה

1. האם ניתן להורות על ביטול כתב אישום משום שעדת תביעה מרכזית המופיעה ברשימת עדי התביעה לא מסרה הודעה בתיק, והמאשימה מבקשת להסתמך על אמרות החוץ שלה בצירוף ראיות נוספות להוכחת אשמתו של הנאשם? בנוסף, האם טענה זו מקימה טענה של קיומם של פגם או פסול בכתב האישום כטענה מקדמית? אלו הן השאלות המונחות לפתחי.

הבקשה וטענות הצדדים

2. לפניי בקשה להורות על ביטול כתב האישום מחמת פגם או פסול שנפל בו, טענה מקדמית מכוח סעיפים 149(3) ו-10 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (**החסד"פ**) שעניינם (של הסעיפים), פגם או פסול שנפל בכתב האישום, וניהול הליכים העומד בסתירה מהותית לעקרונות צדק והגינות משפטית.
3. מעובדות כתב האישום עולה, כי בעקבות ויכוח שנתגלע בין הנאשם למתלוננת, בת זוגו באותה עת, הטיח הנאשם אגרוף בפניה של המתלוננת. בשל כך מיוחסת לנאשם עבירה של תקיפה סתם של בת זוג לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. יצוין, כי בת הזוג מופיעה ברשימת עדי התביעה כעדת תביעה מספר 4.
4. מהבקשה, התגובה והתשובה עולה כי אין מחלוקת, שהמתלוננת סירבה למסור הודעה במשטרה, אך בד בבד קיימת הקלטת מוקד 100 של המשטרה, וכן קיימים מסמכים שנערכו ע"י שוטרים בתיק המתעדים דין ודברים עם המתלוננת. אין מחלוקת, כי לא נגבתה עדות מהמתלוננת. המאשימה טוענת, והדבר לא נסתר ע"י הסניגורית, כי הנאשם קושר עצמו לאירוע בהודאתו וכי ניתן להכשיר את דברי המתלוננת מכוח סעיפים 10(1) או 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (**פקודת הראיות**). יצוין, כי הסניגורית לא חלקה על כך

עמוד 1

שניתן לעשות שימוש בדברי המתלוננת למשטרה כ"אמרת חוץ" בהתאם לפקודת הראיות, ואולם מיקדה טענתה בכך שכעניין שבמדיניות, אין זה ראוי שבתיקים רגישים כגון תיקי אלימות במשפחה, יוחלט על הגשת כתב אישום מבלי שמוצתה החקירה ומבלי שנגבתה עדות מהעדה העיקרית לכאורה בתיק, המתלוננת, ומבלי שגרסתה של זו תיפרס בפני הרשות החוקרת, ולאחר מכן, בפני הנאשם, וזאת תוך פגיעה בערך של ירידה לחקר האמת ופגיעה ביכולתו של הנאשם להתגונן בפני מלוא ההאשמות נגדו.

דין והכרעה

5. לאחר שעיינתי בבקשה בתגובה ובתשובה, סברתי שיש לדחות את הבקשה משני טעמים עיקריים, בין אם הם עצמאיים ובין אם הם תומכים זה בזה.
6. **ראשית**, ככל שההגנה סבורה כי עומדת לה טענה של "הגנה מן הצדק" בשל הסברה כי המאשימה לא מיצתה את חקירתה ובכך פגעה בזכויותיו של הנאשם, יש קושי להציג זאת כטענה מקדמית ללא בירור ראייתי בנסיבות המקרה, שבמסגרתו ייחקרו אנשי המשטרה שניהלו את החקירה וניתן יהיה להבין מה השיקולים שהינחו אותם באופן בלתי אמצעי והאם אירעו מחדלי חקירה ואם אירעו, מהו המשקל הראוי שיש לתת להם. נסיבות המקרה על פניו, אינן כה מובהקות, שעשויות הן לאפשר לבית המשפט להכריע בטענה כטענה מקדמית "קלאסית" ללא בירור העובדות.
7. מעבר לכך, בית המשפט העליון שב והורנו בהלכות חוזרות ונשנות, כי סמכותה של התביעה הכללית להעמיד לדין היא סמכות נרחבת שבשיקול דעת, המבוססת על שני אדנים: קיומן של ראיות מספיקות לכאורה להוכחת האשמה, וקיומו של עניין ציבורי בהעמדת אדם לדין במקרה ספציפי. בהמשך נקבע, כי בית המשפט לא ייטה להתערב בשיקול דעתה של המאשימה אלא במקרים קיצוניים בלבד, בהם קיימת חריגה ברורה ממתחם הסבירות או פגיעה קשה בתחושת הצדק וההגינות המשפטית. ראו למשל: בג"ץ 4849/18 פלוני נ' מ"י (מיום 27.11.2018) בפסקה 5.
8. לגופם של דברים, לצערנו, אין זה נדיר כי בתיקי אלימות במשפחה תהיה חסרה הודעת מתלוננת או שתימסר הודעת מתלוננת המבקשת לחזור בה מהודאתה, וזאת בשל הדינמיקה המורכבת לרוב בתוך התא המשפחתי. בשל ניסיון מצטבר זה, הורה המחוקק לבחון בשבע עיניים נסיבות של סגירת תיק אלימות במשפחה כעולה מסעיף 62 לחסד"פ. בהקשר זה ראו את הצעת דברי ההסבר ב"הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 36) (סגירת תיקים בעבירות מין או אלימות כלפי בן זוג), התשס"ב-2002", ה"ח 3107, עמ' 454. לכן, על פניו, גם אם ראיות הן "גבוליות" בהקשר לתיק של אלימות במשפחה, העובדה שהוחלט על הגשת כתב אישום אינה הופכת החלטה זו על-פניה לבלתי סבירה, בוודאי לא בהיבט של קיום עניין ציבורי בבירור המקרה.
9. זאת ועוד. משאין מחלוקת בין הצדדים, כי דברי המתלוננת עשויים להיות מובאים בפני בית המשפט מתוקף החריגים לכלל האוסר עדות מפי השמועה לפי פקודת הראיות, משעה שהמתלוננת היא עדת תביעה בתיק, ומשעה שהנאשם קושר עצמו למעשים, הרי שעל פניו, אין גם מחלוקת ביחס לקיומן של ראיות מספיקות

לכאורה להוכחת אשמו של הנאשם. משכך, ובהינתן רגישות סוגיית האלימות במשפחה, לא ניתן לומר שלא מתקיים עניין לציבור בהעמדה לדין, ולכן, עמדת המאשימה במקרה זה סבירה לחלוטין, ולא מצאתי כי נפל בה פגם כלשהו.

10. **שנית**, טיב הטענה שהעלתה הסניגורית, הנוגעת למארג הראיות, אינה עונה על רכיביה של הטענה המקדמית כי נפל פגם בכתב האישום, מכוח סעיף 149(3) לחסד"פ. זוהי טענה הצוללת לגופה של גדר המחלוקת שבין הצדדים, ודורשת בירור ראייתי. טענה מקדמית נועדה להכרעה מהירה שיש להכריע בה בשלב מוקדם של המשפט, ובלשון החוק: "בית המשפט יחליט בטענה לאלתר..." (סעיף 150 לחסד"פ). זאת ועוד: "טענות אלו מקדמיות הן במובן זה שמדובר בטענות המכוונות **נגד ניהול הליך ולא נגד האשמה המיוחסת לנאשם**..." [יעקב קדמי, **על סדר הדין בפלילים**, הוצ' דיונון, תשס"ט-2009, עמ' 1233 (ההדגשה הוספה) (קדמי)]. כאמור, אין זו הטענה שלפניי.

11. משכך, אני דוחה את הטענות המקדמיות.

12. יצוין ויודגש, כי אין באמור בהחלטה לקבוע מסמרות ביחס לתיק גופו, שכן ההכרעה התבססה על הטיעונים בלבד, מבלי שנערך בירור ראייתי.

יש לשלוח לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ג' כסלו תשפ"ג, 27 נובמבר 2022, במעמד הצדדים.